

Examenul de bacalaureat național 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiectul I

50 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

„Un iubitor al mării, Gustave de la Landelle, arată în câte chipuri se răspunde la întrebarea: Ce este marea?

«O enciclopedie viețuitoare, răspund învățații. Nu-i decât o picătură de apă în infinit, susțin filosofii. Naturaliștii spun că nu-i decât un amestec imens de apă sărată. Gramaticii o definesc numai ca simplă apă care înconjoară continentele. Chimii susțin că nu-i decât un volum enorm de protoxid de hidrogen ținând în soluție clorura de sodiu. Matematicii declară că este un corp căruia nu-i pot calcula suprafața. Fizicienii îi văd numai fenomenele de mare, vânturile, echilibrul și curenții. Poeții clasici o văd locuită de mulțimea zeilor și zeițelor; poeții romantici o fac să râdă și să plângă; poeții realiști îi descriu ororile; poeții fără adjectiv cântă imensitatea și binefacerile sale. Iar pentru voiajor și negustor, nu-i decât un larg drum. Pentru omul de stat și diplomat este o chestiune. Pentru regi este un imperiu. Pentru popoare, un câmp de bătălie. Pentru pictor nu-i decât un fond de tablou. Istoricul susține că marea este arena unde s-au dezlegat cele mai mari conflicte ale timpurilor vechi și moderne. Marea amintește vecinic de acele călătorii pentru războaie, pentru cuceriri, pentru descoperiri, de la fabuloasa expediție argonaută până la acele ale polurilor Nord și Sud. Marea este *Salamina, Războaiele punice, Actium, Cruciadele, Abukir, Trafalgar, Navarin, Roma, Cartagena, Veneția, Genua, Spania lui Carol Quintul, Holanda, Franța lui Ludwig al XIV-lea și Colberl*, ea este *Puterea britanică*.

Marea a făcut pe *Cristofor Columb* și toate marile descoperiri ale lumii.

Marea pentru romancier este acel gigantic teatru unde se agită toate pasiunile omenești modificate prin o existență excepțională. Iar pentru marinari, este o carieră, o profesiune, un meșteșug... ea mai este și un azil, o mamă care hrănește, o a doua patrie, un obicei, o pasiune... și câteodată încă, ea este sclavia, exilul, închisoarea, *moartea!*... »”

(Jean Bart, *Jurnal de bord*, Editura 100+1 Grammar, București, 2000, 16)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței „poeții romantici o fac să râdă și să plângă”.	6 puncte
2. Menționează numele a trei profesii enumerate în text.	6 puncte
3. Precizează care este legătura dintre mare și Cristofor Columb.	6 puncte
4. Explică motivul pentru care marea este arena multor conflicte.	6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, de ce mare este percepută în mod diferit de oameni, așa cum reiese din textul dat.	6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura este sau nu o modalitate de a te detașa de realitate, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul lui Jean Bart, *Jurnal de bord*, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere: – formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte – utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte Notă În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus

Subiectul al II-lea

10 puncte

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

1. „Afară-i toamnă, frunză-mprăștiată,
Iar vântul zvârle-n geamuri grele picuri;
Și tu citești scrisori din roase plicuri
Și într-un ceas gândești la viața toată.

2. Pierzându-ți timpul tău cu dulci nimicuri,
N-ai vrea ca nime-n ușa ta să bată;
Dar și mai bine-i, când afară-i zloată.
Să stai visând la foc, de somn să picuri.
Răspunde următoarelor cerințe:

3. Și eu astfel mă uit din jeț pe gânduri,
Visez la basmul vechi al zânei Dochii,
În juru-mi ceața crește rânduri, rânduri;

4. Deodat' aud foșnirea unei rochii,
Un moale pas abia atins de scânduri...
Iar mâni subțiri și reci mi-acopăr ochii.”

(Afară-i toamnă, Mihai Eminescu)

Notă

Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct). În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.

Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

Subiectul I

(50 de puncte)

A.

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Secvența are sensul de parțial, incomplet.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea numelor a trei profesii (de exemplu: naturaliștii, chimiștii, matematicii, pictorii, marinarii etc.) – 2 puncte + 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea legăturii dintre mare și Cristofor Columb (de exemplu: Cristofor Columb a fost un mare explorator al lumii care a călătorit pe mare și a făcut multe descoperi.) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text („Marea a făcut pe *Cristofor Columb* și toate marile descoperiri ale lumii.”) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație **6 puncte**
4. explicarea motivului pentru care marea este arena multor conflicte. (de exemplu: Marea este arena multor conflicte pentru că acest spațiu a fost mereu râvnit de multe țări. În decursul istoriei, numeroase imperii și-au lărgit teritoriile ducând bătălii și pe mare, de aceea marea a fost și este încă o arenă unde s-au dezlegat și se dezleagă cele mai mari conflicte ale timpurilor vechi și moderne.) – 4 puncte: explicare nuanțată – 4 puncte/simpla indicare a motivului – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea unei percepții, așa cum reiese din textul dat (de exemplu: pentru cercetători, marea este o amplă temă de cercetare; naturaliștii o definesc doar ca un amestec imens de apă sărată; matematicienii sunt interesați de calcularea suprafeței, fizicienii sunt preocupați de cercetarea fenomenelor marine; pentru poeții clasici, marea era un topos mitologic ori o sursă de inspirație etc. Marea este percepută în mod subiectiv, în funcție de profesie și de afinitățile sufletești ale omului etc.): numirea unei percepții – 2 puncte; prezentare adecvată și nuanțată – 2 puncte/încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
 - câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
 - câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
 - valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – **1 p.**;
 - raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – **1 p.**
- 3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
 - utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**
 - respectarea normelor limbii literare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
 - așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
 - respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**
- În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.**

Subiectul al II-lea**(10 puncte)****Conținut – 6 puncte**

- comentarea textului dat, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice
- numirea ideii poetice – 2 puncte
- comentarea adecvată și nuanțată, prin evidențierea relației dintre ideea poetică identificată și mijloacele artistice – 4 puncte/comentarea textului, prin evidențierea ezitantă a relației dintre ideea poetică identificată și mijloacele artistice – 2 puncte/simpla precizare a unor mijloace artistice – 1 punct

Redactare – 4 puncte

- utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III -lea**(30 de puncte)****Conținut – 18 puncte**

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al fiecăruia dintre cele două personaje
- 2 x 3 puncte = 6 puncte**

- prezentare clară, nuanțată – 3 puncte; schematism în prezentarea statutului personajului – 1 punct
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin referire la două episoade/secvențe comentate **6 puncte**
- prezentarea evoluției relației dintre personaje – 2 puncte
- ilustrarea evoluției relației dintre personaje, prin oricare două episoade/secvențe comentate – 2 puncte + 2 puncte = 4 puncte; simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct + 1 punct = 2 puncte
- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și de limbaj semnificative pentru evoluția relației dintre cele două personaje 2 x 3 puncte = **6 puncte**
- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru evoluția relației dintre personaje – 3 puncte; analiza fiecărui element ales, fără justificarea relevanței pentru evoluția relației dintre personaje – 2 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere 1 punct
- logica înlănțuirii ideilor 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare 3 puncte
- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
- relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte; – schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monotonic – 1 punct) 2 puncte
- ortografia (0–1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 2 puncte
- punctuația (0–1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 2 puncte
- așezarea în pagină, lizibilitatea 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.